

L'arquitecta Mar Pèlach és una barcelonina que el 1982 va establir-se a Roses, on ja havia fet alguns treballs amb el seu marit, el també arquitecte Joan Josep Alborns: **“Vam decidir establir-nos-hi i mantenir també oberta la casa de Barcelona. Amb el pas del temps ens vam adonar que ens agradava molt viure allà, ens hi sentíem còmodes, la feina semblava tenir més futur allí... de manera que vam optar per quedar-nos-hi”**.

Pel despatx que comparteixen han passat tota mena d'encàrrecs, des d'una petita reforma fins a una obra gran: **“Hem tingut tots els casos i tots els hem treballat amb el mateix interès. En el fons, el procés mental de la projecció és el mateix per a un petit objecte que per a un gran espai. Els materials amb què treballes són totalment diferents però el rigor projectual és el mateix. I és que la carrera et prepara per a un ventall de possibilitats molt ampli i després el mercat i les circumstàncies et duen cap a un costat o cap a un altre”**.

Per a Mar Pèlach el rigor té una importància evident però no tothom ho veu així: **“Ser rigorós a l'hora de treballar és bàsic. El que passa és que estem tan habituats a tenir un arquitecte perquè és obligatori, que s'han deixat de valorar els seus coneixements, fins al punt que en petits projectes de vivendes unifamiliars notes que la gent creu que ho sap tot i que tu has de ser allà només per obligatorietat”**.

Li demanem si totes les seves obres mostren uns mateixos trets característics: **“No hi ha trets repetits continuament. Cada obra té un emplaçament que la fa única, un client que també és únic i un arquitecte. Com que aquests tres factors no es combinen mai més, perquè encara que client d'abans t'encarregui una altra casa, la ubicació variarà, els trets no poden repetir-se”**.

Un aspecte de l'arquitectura que li atrau amb força és el paisatgisme. Pot treballar-lo a les obres que li encarreguen? **“El tinc molt en compte però sovint no forma part de l'encàrrec perquè per al petit usuari el jardí és un afer d'ell i no demana consells. Malgrat això, jo reflexiono molt sobre el paisatge, els voltants d'una casa, un bloc de vivendes, una plaça, un passeig marítim...”**.

“El paisatgisme és més que fer un jardí, també és col·locar una autopista enmig d'un paisatge respectant l'impacte visual. Quan parlem d'impacte volem donar a entendre que els objectes influeixen sobre el seu entorn, visualment o de mil maneres. Totes les construccions causen impacte i això no és negatiu. En col·locar els objectes has de considerar l'efecte que produiran sobre l'entorn, no tot és econòmic”. I ens explica que es va interessar per aquest tema **“quan ja havia acabat la carrera. Vaig fer-ne el màster i cada vegada m'atrau més. Em resulta apassionant”**.

Respecte al que és pròpiament la carrera d'arquitectura, recorda que **“la formació que rebem és molt àmplia i completa. Inclou ciències, estructures, art, dibuix, urbanisme, implantació en el territori, gestió del creixement... Són uns estudis que enriqueixen”**. Ara bé, hi ha a altres matèries que posteriorment els seran necessàries: **“Els tràmits burocràtics es toquen una mica però el tema empresarial, falla. Personalment crec que els equips pluridisciplinars hem d'acostumar-nos a tot. No crec que a l'arquitecte se li hagin de demanar**

també coneixements d'aquests àmbits però un equip plural sí que ha de buscar-se un especialista”. De nou constatem l'opinió cada cop més generalitzada segons la qual el futur passa per integrar l'arquitecte en un grup més ampli que ha de resoldre temes socials: **“La complexitat és creixent, des de materials fins a la gestió del territori o de grans promocions. Una sola persona no ho pot fer tot. Cal un director d'orquestra, i aquesta podria ser la tasca de l'arquitecte perquè és el qui té la visió més àmplia de l'activitat gràcies, precisament, a la complexitat de les matèries estudiades”**.

Una persona com Mar Pèlach coneix bé l'entorn de la Costa Brava i com les especulacions l'han afectada: **“La costa ha tingut i té una pressió molt forta que resulta difícilíssim d'aturar. Ara s'ha aconseguit que el Cap de Creus sigui considerat un paratge especial d'interès natural i així ha rebut una protecció una mica tardana. Però, en general, el creixement de la zona turística no és gaire defensable. L'Alt Empordà, la zona interior, i altres llocs amb aiguamolls s'han quedat al marge del creixement desmesurat dels anys 60, 70 i 80 gràcies a les dificultats de construcció que presentaven els terrenys. En definitiva, el model de creixement no ha estat gaire brillant”**. De cara a proposar solucions **“la paraula clau és sostenibilitat. No crec que hi hagi una solució global sinó que cada punt del paisatge mereix una atenció única i una solució específica”**.

Quina opinió té una paisatgista sobre la intervenció en un espai natural? **“A mi no em sembla malament que la mà de l'home actuï en espais naturals sempre que no aixafi els altres ésser vius i que no afecti al paisatge. Sóc partidària que l'ésser humà intervingui sobre el territori, que ho faci amb gràcia i que es noti. Jo prefereixo una casa bonica que es veu de lluny a una que no es veu en absolut. Si aquesta casa és lletja, tant de bo que no es vegi; però si és maca, no m'importa veure-la”**.

En un país mediterrani com el nostre ens agrada passar-nos hores a l'aire lliure i necessitem construccions públiques que ens ho permetin: **“Estic acabant un llarg passeig marítim a Roses i m'ha passat que posava un trosset de paviment i a la tarda ja era ple de gent passejant-hi. Crec que el passeig ha quedat molt maco i que demostra les ganes que tenim d'un espai exterior còmode, per caminar, fins i tot a l'hivern”**. Ens interessem per saber més detalls d'aquesta obra: **“El passeig estava cofinançat pel Ministeri de Medi Ambient i l'Ajuntament. Està en un espai no gaire ample, entre edificis altíssims i la platja, de manera que hi ha certa lluita contra el mar. El Ministeri té aquest tema molt estudiat i t'exigeix esculleres, per exemple. El resultat són platges bastant estabilitzades”**.

La nostra arquitecta coneix bé les poblacions que hem esmentat i altres com Sant Pere de Rodes o Sant Quirze de Colera, les quals disposen d'un passat històric envejable **“però aquest no és un aspecte molt conegut a pesar de ser important. El turisme actual encara és de masses -sol, platja, discoteca i alcohol barat- i no és conscient de trobar-se a un lloc privilegiat de la Mediterrània”**. Lamentablement **“pots llegir la història de Catalunya a les pedres però això no està gaire explicat”**.

“El paisatgisme és més que fer un jardí, també és col·locar una autopista enmig d’un paisatge respectant l’impacte visual. Quan parlem d’impacte volem donar a entendre que els objectes influeixen sobre el seu entorn, visualment o de mil maneres”

Mar Pèlach - Roses (Alt Empordà)